ASVA studentenunie

De centrale belangenbehartiger van Amsterdamse studenten

13 jaar ASVA onderzoeksbureau

Een overzicht van de onderzoeken van het ASVA onderzoeksbureau en hun gevolgen

Inhoud

3. Voorwoord
5. Twee fases, één gedachte
7. Studenten en politieke partijen
9. Studentenhuisvesting in Amsterdam
11. Cum laude langs de meetlat
13. International & Dutch
15. De Amsterdamse student en studiekosten
17. Liever een schuld dan op een houtje bijten
19. Over het kastje en de muur
21. Studentassistentschapplaatsen aan de UvA
23. Student op de sofa
25. Faciliteiten studieverenigingen
27. De actieve student
29. Schakelprogramma's
31. Student & homo
33. Honoursprogramma
35. Wie is de HvA-student?
37. Nawoord
39. Overzicht onderzoeksbureaumedewerkers

Voorwoord

Binnen de ASVA studentenunie is het ASVA onderzoeksbureau een neutrale factor. Door de jaren heen heeft het onderzoeksbureau veel verschillende samenstellingen gehad. Nu eens tien medewerkers, dan weer één medewerker. Al die jaren doet het onderzoeksbureau onafhankelijk onderzoek naar alles wat met studenten te maken heeft, met één voorwaarde: dat de Amsterdamse student iets heeft aan onze onderzoeksresultaten. Het totaal aan gepubliceerde onderzoeken levert een kleurrijk palet op, van studiekosten naar studentenpsycholoog, en van homo-emancipatie naar de invoering van de bachelor-master structuur. Om geïnteresseerden een idee te geven wat het onderzoeksbureau nu eigenlijk doet, hebben wij een overzicht gemaakt van de meest uiteenlopende onderzoeken. Het resultaat is dit overzichtsboekje.

Graag willen wij alle medewerkers van het onderzoeksbureau van de afgelopen jaren bedanken. Zij hebben ervoor gezorgd dat dit overzicht zoveel interessante en diverse onderwerpen kan laten zien. Daarbij zijn ook alle vrijwilligers die her en der met onderzoeken meegewerkt hebben onmisbaar geweest. Hierdoor konden onderzoeken vaak op veel grotere en intensievere basis uitgevoerd worden. Ook zijn de ASVA besturen door de jaren heen altijd bereid geweest onderwerpen aan te dragen, of mee te denken over mogelijkheden om de resultaten van het onderzoek in de schijnwerpers te zetten. Tot slot krijgen wij veel hulp, zowel in de onderzoeksopzet als de data-analyse, van ons eigen wetenschappelijk panel, al een aantal jaar bestaande uit Peter Hoekstra, Joyce Neys en Elmar Jansen. Zij bekijken ons werk met een kritische blik en waarborgen de kwaliteit van onze onderzoeken. Allen bedankt!

Wij wensen alle geïnteresseerden veel lees- en bladerplezier!

Hade Dorst
(Hoofd ASVA onderzoeksbureau 2011/2012)
Lonneke van der Holst
(Medewerker ASVA onderzoeksbureau 2011/2012)

Amsterdam, 1 januari 2012

Twee fases, één gedachte? Het grote bachelor-master handboek (2000)

In 1999 spraken 29 Europese landen in Bologna af hun hoger onderwijssysteem op elkaar aan te passen. Door dit zogeheten Bologna-proces, moest het 'vrij verkeer van studenten' worden bevorderd. Studenten zouden op deze manier makkelijker in een ander Europees land kunnen studeren, wat de Europese kenniseconomie ten goede zou komen. In 2000 deed het ASVA onderzoeksbureau onderzoek naar dit nieuwe systeem. Inmiddels is het 2012. Het bachelor-mastersysteem is negen jaar geleden ingevoerd in Nederland. Met de kennis van nu, blikken we terug op het onderzoek van toen.

De feiten:

In 2002 wordt in Nederland het bachelor-mastersysteem ingevoerd. Naast het voordeel voor de gehele Europese kenniseconomie dat door het vrije verkeer van studenten zal ontstaan, voegt de Commissie-Rinnooy Kan daar nog een voordeel voor Nederland aan toe. Het systeem van brede bachelors en specialistische masters die zullen worden aangeboden, stimuleert enerzijds dat studenten zich in het begin van hun academische loopbaan breed kunnen ontwikkelen. Vervolgens kiezen zij een master waarin zij een zeer specialistische richting op gaan. Dit systeem stimuleert dus enerzijds dat de academische wereld als geheel breder onderlegd wordt. Anderzijds stimuleert dit de ontwikkeling van een groot aantal academici met een zeer specialistische specificatie.

Het onderzoek:

Dit onderzoek zet eerst het gevormde beleid uiteen. Vervolgens worden er verschillende discussiepunten besproken met dertien vooraanstaande hoogleraren, politici en opinisten. Na deze discussies worden de standpunten van de studentenvakbonden over het bachelor-mastersysteem geformuleerd.

Reflectie:

Tien jaar na invoering van de bachelor-masterstructuur in het hoger onderwijs, geven de deskundige visies die in het onderzoek tentoongespreid zijn een duidelijk overzicht van wat ook al weer de kansen en valkuilen waren van het bachelor-mastersysteem. Over het algemeen wordt gepleit voor een blijvend onderscheid tussen hbo en wo, waarbij beide soorten instellingen zouden moeten samenwerken om het beste uit zichzelf en verschillende studenten naar boven te halen. Verder wordt gepleit voor een systeem waarin er zowel brede als specialistische bachelors worden aangeboden. Tevens zouden er academische en meer beroepsgerichte masters aangeboden moeten worden. Een bachelor zou volgens de specialisten ook een legitiem eindpunt van de studie moeten zijn, of een stop waarna eerst werkervaring wordt opgedaan, om vervolgens een master op te pakken. Hoewel de bijdragen veel verschillende scherpe visies op het hoger onderwijssysteem van Nederland laten zijn, lijkt de overkoepelende boodschap steeds te zijn: stimuleer zoveel mogelijk flexibiliteit onder studenten. Als studenten gemakkelijk kunnen switchen, komt dat de kenniseconomie in breed perspectief ten goede. Dit geldt zowel voor flexibiliteit tussen hbo en wo, als tussen onderwijsinstellingen, wetenschapsgebieden, en arbeidsmarkt en hoger onderwijs. In het klimaat van huidige bezuinigingen op hoger onderwijs, lijkt deze overkoepelende boodschap grotendeels uit het oog verloren.

Studenten en politieke partijen (2006 en 2010)

Het ASVA onderzoeksbureau heeft meerdere malen onderzoek gedaan naar de politieke voorkeur van studenten. Zo hebben we in 2006 een onderzoek gedaan politieke voorkeuren bij de Tweede Kamerverkiezingen van 2006. In 2010 deden we een soortgelijk onderzoek naar politieke voorkeuren met de Gemeenteraadsverkiezingen. Terugblikkend kunnen we een vergelijking maken tussen de politieke voorkeuren door de jaren heen.

De feiten:

In 2006 voerden we onze enquête vlak na de verkiezingen uit, in 2010 ervoor.

Wat opvalt is dat D66 in 2010 ontzettend heeft gewonnen aan terrein onder de Amsterdamse student ten opzichte van 2006. Alle andere partijen hebben aan achterban verloren. GroenLinks blijft groot onder Amsterdamse studenten, maar verliest toch iets.

Naast vragen over de politieke partij, werd in beide onderzoeken gekeken naar wat de Amsterdamse student over het algemeen vond van bepaalde politiek actuele stellingen.

Wat heeft ASVA met de resultaten gedaan?

Dolf van der Schoot (voorzitter ASVA 2006/2007): "We hebben het onderzoek naar de politieke voorkeur van de Amsterdamse student in 2006 gebruikt voor het organiseren van een debat in Hotel Arena tussen de verschillende lijsttrekkers van de Tweede Kamerverkiezingen."

Dave van der Pol (voorzitter ASVA 2009/2010): "De uitkomsten van dit onderzoek hebben we naar buiten gebracht in een persbericht. Bovendien hebben we de inhoudelijke dimensie van het onderzoek gekoppeld aan een debat met de lijsttrekkers van de Gemeenteraadsverkiezingen 2010 in Amsterdam. De inhoudelijke kant ging over stellingen zoals studentenhuisvesting. De resultaten hiervan hebben we tevens gebruikt om het probleem van woningnood opnieuw onder de aandacht te brengen."

Studentenhuisvesting in Amsterdam (2001, 2007 en 2011)

Het onderzoek naar studentenhuisvesting in Amsterdam keert eens in de zoveel jaar terug.
In de onderzoeken wordt zowel aandacht besteed aan gevoerd en toekomstig beleid als aan de situatie op de woningmarkt. Daarnaast worden ook de studenten zelf ondervraagd over hun woonsituatie en wensen.

Zeker in Amsterdam is de nood rond studentenhuisvesting hoog; het tekort is groot, de wachttijden zijn lang en studenten betalen vaak veel huur voor kleine kamers. Hierdoor hebben studenten relatief vaak te maken met tijdelijke woningen en (illegale) onderhuur waardoor zij zich niet kunnen inschrijven bij de gemeente en/of vaak moeten verhuizen. Al deze omstandigheden dragen allerminst bij aan een goede studieomgeving. Het aantal studenten in Amsterdam is fors toegenomen de afgelopen jaren. Daarmee is ook de vraag naar studentenwoningen gestegen. Studentenwoningen zijn hiermee gaandeweg ook duurder geworden.

Er lijkt wel een stijgende lijn te zitten in de aandacht voor studentenhuisvesting in het gemeentelijk en nationaal beleid. Toch blijkt het voorzien in voldoende studentenwoningen een lastige opgave voor de gemeente. Veel woningen zijn van tijdelijke aard, en met een door de economische crisis stagnerende woningmarkt lijken veel nieuwbouwplannen in de ijskast gezet te worden. Onze onderzoeksresultaten hebben vaak wel een impuls gegeven aan politieke aandacht voor dit onderwerp.

Reflectie

Jurrian Zoeteweij (voorzitter ASVA 2000/2001): “Zoals ieder jaar was het bij het begin van het academisch jaar in 2000 een ramp om aan een kamer te komen. Wij kregen veel inschrijvingen bij het kamerbureau, maar hadden weinig kamers te verloten. Echt schot in de zaak kwam er niet. Dus werd er besloten onderzoek te doen naar de studentenhuisvesting, wat uiteindelijk heeft geresulteerd in dit onderzoeksrapport. We hebben als begeleiding bij dit rapport een videofilm gemaakt, waarin we de problematiek lieten zien waar studenten tegenaan liepen bij het zoeken naar een kamer. Dit rapport en de videoband hebben we aangeboden aan de verschillende politieke partijen binnen de gemeenteraad. Een directe invloed heeft dit rapport niet per se gehad, maar het heeft wel meegeholpen in het bieden van tijdelijke oplossingen zoals de studentenwoningen (containers, bungalow en een schip) aan de Stavangerweg.”

Dolf van der Schoot (voorzitter ASVA 2006/2007): “Het rapport van 2007 is gebruikt in de onderhandelingen met de gemeente en de universiteiten om meer studentenwoningen in Amsterdam te krijgen, waardoor we op de valreep van ons bestuursjaar nog een afspraak gemaakt hebben met de wethouder voor 7600 nieuwe studentenwoningen.”

Cum laude langs de meetlat (2005)

Als je je studie 'cum laude' hebt gehaald, klinkt dat als een hele prestatie. Maar wat is cum laude eigenlijk? Op deze vraag bestaat geen eenduidig antwoord. De cum laude-regeling verschilt niet alleen per universiteit en zelfs niet alleen per faculteit. Soms verschillen de regelingen binnen een faculteit nog per opleiding.

De feiten:

Op basis van een onderzoek naar de eisen die verschillende opleidingen van de UvA stellen, is een categorisering van opleidingen naar de moeilijkheidsgraad van het halen van cum laude gemaakt.

Groep	Moeilijkheidsgraad	Eisen
1	Minst moeilijk	Bepaald gemiddelde
2	Minder moeilijk	Bepaald gemiddelde en maximum aantal herkansingen, onvoldoendes of vrijstellingen
3	Moeilijker	Bepaald gemiddelde, maximum aantal herkansingen, of vrijstellingen, geen cijfer lager dan 7 en/of scriptie-eis.
4	Moeilijkst	Alle voorgaande eisen, maximum tijdsbepaling studie, geen onvoldoendes.

Groep 1 = Rechten, Communicatie, bachelor Bèta-gammastudies, Levens- en Aardwetenschappen.

Groep 2 = Antropologie, Geesteswetenschappen, Psychologie.

Groep 3 = Politicologie, Informatiewetenschappen, Pedagogiek, bachelor Gedrag en Samenleven, Exacte Wetenschappen, Science & Technology.

Groep 4 = Faculteit Geneeskunde en de Economische Faculteit.

Het is niet zo dat studies met de laagste moeilijkheidsgraad de meeste cum laude-studenten voortbrengen. De Faculteit der Rechtsgeleerdheid stelt bijvoorbeeld de laagste eisen, maar levert ook het laagste percentage aan cum laude-studenten.

Reflectie:

Het doel van een cum laude-regeling, is dat een student kan laten zien dat hij of zij op een bepaalde manier uitblinkt. De student heeft gedurende een langere periode ver bovengemiddeld gepresteerd. Hoe sterk de cum laude-regelingen per faculteit of studie ook verschillen, ze geven toch allemaal aan dat de studenten die cum laude afstuderen op basis van hun studieresultaten een streepje voor hebben op de rest.

International & Dutch, in touch? (2011)

De UvA heeft een internationaal karakter hoog in het vaandel staan, en bevordert uitwisseling tussen Nederlandse en internationale studenten. Maar hoe ervaren internationale studenten hun verblijf in Amsterdam, en hoe reageren Nederlandse studenten op hun aanwezigheid? Om dit te kunnen peilen, zijn zowel aan Nederlandse als internationale studenten studerend aan de UvA vragen gesteld over het type en de mate van contact. Ook is op zoek gegaan naar eventuele verbeterpunten op de huidige situatie.

Beide groepen studenten vinden onderling contact belangrijk, hoewel men elkaar buiten de UvA maar zelden tegenkomt. Internationale studenten hebben vaker contact met Nederlandse dan andersom, al zouden Nederlandse studenten, ondanks hun wat uitgebreidere sociale netwerk in Amsterdam, ook graag meer in contact komen met internationale studenten. Belangrijk vinden zij hierbij het verbeteren van taalvaardigheid, het leren kennen van een andere cultuur en het opbouwen van een netwerk. Internationale studenten waarderen hun verblijf in Amsterdam, al staat de UvA-bureaucratie ze vaak tegen, en daarnaast ook (onvermijdelijk) het weer.

In onderstaande tabel is de verhouding te zien waarin Nederlandse en internationale studenten contact hebben.

Reflectie

Lodewijk Berkhout (voorzitter ASVA 2010/2011): “Dit verhaal konden we gebruiken in de huisvestingslobby. Het onderzoek is gepresenteerd aan mensen die binnen de UvA bezig zijn met internationalisering. Daar kwamen ook mensen van buiten de UvA op af. Uiteindelijk is er een werkgroepje gekomen dat aanbevelingen gaat doen aan de UvA over hoe internationale studenten en Nederlandse studenten beter kunnen integreren.”

De Amsterdamse student en studiekosten (1999 en 2006)

Iedere Amsterdamse student wordt wel eens geconfronteerd met het volgende probleem: het begin van het nieuwe collegejaar is aangebroken en het kosten-batenplaatje voor komend jaar is redelijk op orde. Maar dan moeten er studieboeken gekocht worden, die duurder zijn dan de student had ingecalculeerd. Dit zijn kosten die door de onderwijsinstelling worden opgelegd. Zijn deze kosten realistisch? Of wordt de student op een niet realistische manier op kosten gejaagd?

De feiten 1999

Zowel de IB-groep (nu: DUO) als de UvA hanteren een norm waar de materiaalkosten in principe niet bovenuit mogen komen. Bij de meeste UvA-opleidingen waren de bijkomende materiaalkosten in 1999 lager dan de gestelde norm. Toch waren er vier propedeuses die de norm overschreden. Dit waren de propedeuses van biologie, medische biologie, geneeskunde en psychologie. Het overschrijden van de norm werd niet duidelijk vermeld in de studiegids. Bovendien klopten de kostengegevens in een derde van de gevallen niet.

De feiten 2006

In 2006 zijn de kosten voor het studiemateriaal voor 7 studies vergeleken. De meeste studies blijven onder de gestelde norm van de UvA en de IB-groep. Alleen geneeskunde en tandheelkunde komen er in het eerste jaar ver bovenuit. Bij de onderzochte HvA-opleidingen komt alleen fysiotherapie ruim boven de gestelde norm uit.

Reflectie:
Wat vond ASVA van de resultaten?

Duur studiemateriaal verhalen op de student is op zich realistisch. Studenten moeten dan wel goed ingelicht worden over de extra kosten. Opleidingen moeten dan ook per jaar in studiegidsen aangeven wat de geschatte kosten van de opleiding zijn. Indien deze hoger uitvallen dan de norm, moet er een duidelijke motivatie worden gegeven over waarom dit reëel is.

Wat heeft ASVA met de resultaten gedaan?

Dolf van der Schoot (voorzitter ASVA 2006/2007): “De resultaten van dit onderzoek zijn gebruikt om samen met LSVb en ISO campagne te voeren om de studiefinanciering omhoog te krijgen.”

Liever een schuld dan op een houtje bijten - Studenten en studieschuld (2011)

Jongeren beginnen op vroege leeftijd met geld lenen. Daardoor raken ze in de schulden. Geldt dit ook voor de Amsterdamse student? In opdracht van Folia en Havana heeft het ASVA onderzoeksbureau hier een onderzoek naar gedaan.

De feiten:

Twee derde van de respondenten bleek een studieschuld te hebben. Een derde van deze studenten heeft geen idee van de hoogte van de eigen studieschuld.

De meeste studenten lenen bij omdat ze geld tekort komen. Geen recht meer op studiefinanciering komt op de tweede plaats. Op de derde en vierde plaats komen: geen financiële ondersteuning van ouders en minder hard hoeven te werken.

Twee derde van de studenten vindt de studieschuld vervelend of een beetje vervelend. De rest vindt het onvermijdelijk, een fijne mogelijkheid, of geen probleem.

Reflectie:
Wat vond ASVA van de onderzoeksresultaten?

ASVA zag deze resultaten als bevestiging van haar eigen standpunt. Het wonen en studeren in Amsterdam is duur. Studenten betalen zich blauw aan huur. ASVA heeft dan ook meerdere malen de gemeente Amsterdam opgeroepen om meer aandacht te besteden aan studentenhuisvesting. Verder maakt ASVA zich tegenover de UvA en de HvA hard om de kosten van studiemateriaal zo veel mogelijk te drukken.

Wat heeft ASVA met de resultaten gedaan?

ASVA heeft dit onderzoek gedaan in samenwerking met de Folia. Het was een goede samenwerking en een leuke manier om de banden met Folia aan te halen. Verder heeft ASVA met dit onderzoek de derde pagina van Het Parool gehaald. Daarmee heeft ASVA dankzij dit onderzoek de belangen van de student in de Amsterdamse media weten te brengen.

Over het kastje en de muur - Een inventarisatie van problemen bij inschrijvingen (2006)

Elke student is wel eens tegen een probleem opgelopen bij het inschrijven voor vakken. Studenten klagen dan over de informatievoorzieningen, ontoegankelijkheid of bureaucratische mankementen van de universiteit. In dit onderzoek worden de problemen die zich voordoen bij inschrijvingen op een rijtje gezet.

De feiten:

De gonzende klachten over inschrijvingen bij de UvA blijken voornamelijk gebaseerd op onderbuikgevoelens. Slechts 30 van de 179 respondenten hebben ooit een probleem gehad bij het inschrijven voor vakken.

De problemen komen voort uit: slechte informatievoorziening, te weinig plaatsen bij het vak of administratieve problemen.

Bijna de helft van de 30 respondenten die een probleem hebben gehad met inschrijvingen is afkomstig van de Faculteit der Geesteswetenschappen. Over de gehele steekproef genomen, is dit buitenproportioneel veel.

Reflectie:

De UvA staat erom bekend een monster van een inschrijfsysteem te hebben. Toch blijken de daadwerkelijke problemen met inschrijvingen mee te vallen. Als een vak dat vol blijkt te zitten verplicht is om te volgen en de student zal studievertraging oplopen als het vak niet op dat moment gevolgd wordt, valt er nagenoeg altijd wel een mouw aan te passen. Indien het inschrijven niet lukt wegens administratieve problemen, wordt achteraf naar een oplossing gezocht. De informatievoorziening kan in veel gevallen beter, maar als de student zelf iets meer zijn nek uitsteekt om achter de juiste informatie over inschrijvingen te komen, blijkt de informatie vrijwel altijd toch binnen handbereik te zijn.

Studentassistentschapplaatsen aan de UvA (2008)

Een studentassistentschap is de uitgelezen kans voor studenten om alvast een kijkje te nemen in de keuken van de wetenschappelijke wereld en om wetenschappelijk talent te ontplooien. Het studentassistentschap kan een opstap naar een wetenschappelijke carrière zijn. Maar stroken de verwachtingen van studenten wel met wat het studentassistentschap inhoudt? En verwachten studenten überhaupt iets van het studentassistentschap?

De feiten:

Er is onder studenten veel animo voor het vervullen van een studentassistentschap. 71% van de respondenten geeft aan wel open te staan voor een studentassistentschap. Toch weet 90% van de respondenten niet hoe ze aan een plek als studentassistent moeten komen. Dit komt voornamelijk doordat er weinig openheid is over de vacante studentassistentschapplaatsen. Dit blijkt ook uit de manier waarop docenten aan hun studentassistenten komen. Docenten geven aan dat ze vaak bij voorbaat een student op het oog hebben en op die student afstappen. Zowel studenten als docenten vinden dat er meer openheid moet komen over de studentassistentvacatures.

Onderstaande figuur illustreert dat de meningen van studenten over het aantal studentassistentschapplaatsen sterk verschillen, al naar gelang de faculteit.

Reflectie:

Anne Janssens (voorzitter ASVA 2007/2008): “We hebben een Peper (pagina van ASVA in de Folia, red.) aan dit onderzoek besteed en kregen daar, ook van docenten, erg goede reacties op. Naar aanleiding van dit onderzoek stelde de CSR een advies op met betrekking tot de openbaarheid van vacatures voor studentassistentschappen en dat heeft geleid tot een apart gedeelte op de UvA-vacaturewebsite hiervoor.”

Student op de sofa - Studentenpsychologen (2010)

Het studentenleven: een nieuwe omgeving, meer vrijheid en zelfstandigheid, en een andere manier van leren en leven. Veel studenten komen in deze 'leukste tijd van hun leven' problemen tegen.

De UvA en de hbo-instellingen in Amsterdam voorzien in een Bureau Studentenpsychologen. Afgelopen jaar heeft ongeveer één procent van de gehele Amsterdamse studentenpopulatie hiervan gebruik gemaakt. ASVA vroeg zich ten eerste af op welke manier studentenpsychologen hulp bieden, en ten tweede hoe studenten deze hulp ervaren.

De meest voorkomende problemen van studenten bij de studentenpsycholoog zijn angsten, depressies en afstuderen. Uit evaluaties blijkt dat het overgrote deel (80%) van bezoekende studenten tevreden is. De studentpsycholoog wordt als laagdrempelig ervaren; ouders hoeven niet ingelicht te worden en de hulp is kosteloos. Ook geven studenten aan het fijn te vinden dat er geen lange wachtlijst is. Het belangrijkste kritiekpunt is dat het maximum aantal gesprekken dat de student kan hebben zich beperkt tot vijf.

Reflectie:

Lodewijk Berkhout (voorzitter ASVA 2010/2011): "We hebben er een Peper (een pagina van ASVA in de Folia, red.) aan gewijd. Ook is het opgestuurd naar studieadviseurs op de UvA en HvA, waarop we enkele reacties kregen. De boodschap van het onderzoek was namelijk: ga gerust op bezoek bij een studentpsycholoog, want het is echt niet alleen voor mensen met psychische problemen, maar ook voor een goed gesprek."

Faciliteiten studieverenigingen (2006)

Studieverenigingen zijn er om de student te ondersteunen bij studiegerelateerde kwesties en geven soms een extra dimensie aan een studie door leuke activiteiten te organiseren. In 2001/2002 bleek dat studieverenigingen niet tevreden waren over de faciliteiten die hen geboden werden door de faculteit. ASVA heeft daarom geprobeerd een standaard basispakket aan faciliteiten voor studieverenigingen samen te stellen. Dit onderzoek moet uitwijzen of de studieverenigingen inmiddels wel tevreden zijn met de faciliteiten. Om dit te peilen, legden we 26 studieverenigingen een aantal stellingen voor.

De resultaten laten ons zien dat studieverenigingen alleen over de hulp van de UvA bij het vinden of verbeteren van ruimte overwegend ontevreden zijn. Op de overige stellingen wordt positief gereageerd. Dit is een grote stap in de goede richten ten opzichte van 2001/2002. In een ideale wereld is het natuurlijk de bedoeling dat alle studieverenigingen op elke stelling een positieve reactie geven. Het feit dat niet één vereniging aangeeft niet goed te kunnen samenwerken met de UvA, biedt echter kansen om dit ideaal te bereiken. Algemene tevredenheid begint met een goede samenwerking.

"De UvA is weinig behulpzaam bij het vinden van ruimte voor studieverenigingen en het verbeteren daarvan."

"De UvA levert voldoende faciliteiten zoals computers en printers om de verenigingen draaiende te kunnen houden."

"Onze vereniging kan goed met de UvA samenwerken."

De actieve student - Extra-curriculaire activiteiten van studenten (2010)

Studeren is meer dan de universiteit alleen. Wij onderzochten hoe actief de Amsterdamse student is. Daarbij werd gekeken naar extra-curriculaire activiteiten zoals bestuur, commissies, vrijwilligerswerk, studentenpolitiek en studeren in het buitenland.

De feiten:

De Amsterdamse student is bezig met uiteenlopende extra-curriculaire activiteiten:

Activiteit	HvA-respondenten	UvA-respondenten
Studievereniging	2,4 %	60%
Studentenvereniging	11%	22,1%
Studentensportvereniging	9%	23,6%
Studentenpolitiek of belangenbehartiger	1,4%	17,9%
Politieke jongerenorganisatie	0,5%	6,4%
Vrijwilligerswerk	19,8%	32,1%
Studiegerelateerd bijbaantje	26,9%	41,4%
Niets	48,6%	12,1%
Anders	10,8%	19,3%

Uit het onderzoek blijkt dat studenten die aan extra-curriculaire activiteiten hebben gedaan, een hoger cijfer geven voor hun studieplezier:

Rapportcijfer studieplezier	
Geen extra-curriculaire activiteiten	7,1
Wel extra-curriculaire activiteiten, niet actief in bestuur of commissie	7,4
Actief in bestuur of commissie	7,6

ASVA concludeert dat het, blijkens dit onderzoek, wel degelijk de moeite waard is om je studie te verrijken met ‘iets’ extra’s!

Schakelprogramma's - Brug of kloof tussen bachelor en master? (2008)

In 2001 is de bachelor-mastersstructuur ingevoerd. Dit systeem moet het makkelijker maken om van een bachelor over te stappen naar een master in een andere discipline of van hbo naar wo. Om over te kunnen stappen, moet soms een schakelprogramma gevolgd worden. Na een aantal jaar werd het tijd voor onderzoek. Kunnen de schakelprogramma's van de UvA student en docent bekoren?

De feiten:

Het grootste deel van de schakelstudenten geeft aan een achterstand te hebben in de master. Schakelaars van het hbo hebben doorgaans meer moeite dan hun wo-medestudenten, voornamelijk met onderzoeksvaardigheden. Toch vindt 70% van de respondenten het schakelprogramma een nuttige voorbereiding op de master. Docenten geven aan dat masterstudenten die uit een schakelprogramma komen voornamelijk in theoretische basiskennis een achterstand hebben.

Reflectie:

Wat vond ASVA van de onderzoeksresultaten?

Op basis van de resultaten, pleit ASVA ervoor dat een schakeljaar zoveel mogelijk wordt aangepast aan de student. Bovendien moet de kwaliteit van de schakelprogramma's goed bewaard blijven. Hiervoor is het noodzakelijk dat er een oplossing komt voor het bekostigen van de schakelprogramma's.

Wat heeft ASVA met de onderzoeksresultaten gedaan?

Anne Janssens (voorzitter ASVA 2007/2008): "We hebben de resultaten van het onderzoek breed onder de aandacht weten te brengen. Folia, Havana, Scienceguide en Het Parool hebben erover geschreven, we werden geïnterviewd op radiostations en zelf hebben we er een bijeenkomst over georganiseerd. Dit was een zeer druk bezochte avond. We discussieerden met studenten, afgevaardigden van FNV Jong, ISO en LSVb. Ook rector magnificus Dymph van den Boom was aanwezig. Zij bleek aandachtig te hebben geluisterd, want een dag later werd ik gesommeerd door het CvB van de UvA om een flinke stapel kopieën van het onderzoek af te leveren op het Maagdenhuis. De rector had besloten ons rapport te agenderen tijdens het centraal bestuurlijk overleg met alle decanen van de UvA. Het is duidelijk dat dit onderzoek ASVA en het thema schakelprogramma's goed op de kaart heeft gezet."

Student & homo - Acceptatie in het Amsterdamse studentenleven (2009)

Amsterdam staat wereldwijd bekend als Gay Capital. Dit beeld is in tegenspraak met rapporten die een daling meten in het homotolerante klimaat in Amsterdam. Tijd voor ASVA om onderzoek te doen naar de homoseksuele student in Amsterdam. De focus lag in dit onderzoek op de homo- en biseksuelen en hun gevoel bij de homotolerantie in Amsterdam.

De feiten:

We ondervroegen of de homoseksuele student uit de kast was bij verschillende categorieën mensen uit hun omgeving. De optie 'niet helemaal' houdt in dat de studenten niet tegenover elke persoon in de categorie uit de kast zijn.

Voor de 'meest naaste' categorieën antwoordden de betrokkenen als volgt:

Verder onderzoek werd gedaan naar de mate waarin de homoseksuele student zich gediscrimineerd voelt. 42,3% geeft aan wel eens gediscrimineerd te worden vanwege zijn/haar geaardheid. De discriminatie varieert van uitlachen tot bedreigen. Met minder concrete vormen van discriminatie, zoals grappen over homo's en stereotypering, komt 58% wel eens in aanraking. De UvA-student komt vaker in aanraking met verbale discriminatie terwijl de HvA-student vaker te maken heeft met uitsluiting of verbroken contact naar aanleiding van geaardheid. Ongelijke behandeling door docenten of andere medewerkers van de onderwijsinstelling komt nauwelijks voor. Ten slotte komt uit het onderzoek naar voren dat homoseksuele studenten de discriminatie als onderdeel van hun leven beschouwen en er verder nauwelijks aanstoot aan nemen.

Reflectie:

Of de kloof tussen het stereotype van Amsterdam als Gay Capital en de werkelijkheid echt zo groot is, valt te betwijfelen. De homoseksuele student is in grote mate bij zijn omgeving uit de kast. Dat er toch nog discriminatie wordt ervaren, is natuurlijk een slechte zaak. De grappen over homo's en stereotyperingen, die in dit onderzoek onder minder concrete vormen van discriminatie worden gerekend, kunnen echter ook juist een uiting zijn van het feit dat er in Amsterdam geen taboe ligt op homoseksualiteit. Het feit dat de homoseksuele student geen aanstoot neemt aan 'discriminatie', kan eveneens geïnterpreteerd worden in deze richting.

Honoursprogramma's - Excellentie aan de UvA (2009)

Om de excellentie en differentiatie onder Nederlandse studenten te stimuleren, bieden steeds meer universiteiten en hogescholen zogenaamde 'honoursprogramma's' aan. Deze studietrajecten moeten uitdagend en verzwaard onderwijs bieden aan studenten die meer kunnen en willen dan het reguliere hoger onderwijs biedt.

Voor ASVA is het voornamelijk van belang te weten of de honoursprogramma's de student de gewenste uitdaging bieden. Dit onderzoek brengt de honoursprogramma's aan de UvA in kaart, en richt zich daarnaast op ervaringen met en meningen over de honoursprogramma's.

De feiten:

Belangrijke motivaties om voor een honoursprogramma te kiezen zijn uitdaging, verbeterde positie op de arbeidsmarkt, of het samenwerken met andere gemotiveerde studenten. Ondanks het toenemende aantal honoursprogramma's hebben hier nog weinig studenten aan deelgenomen. Ze worden weinig gestimuleerd door de opleiding en vinden dat de honoursprogramma's vroeg beginnen (in het eerste of begin tweede jaar), zodat ze al vroeg de bewuste keuze moeten maken om te willen excelleren. Bovendien zien studenten het als drempel dat ze extra geld moeten betalen voor excellent onderwijs.

Zo'n 40% van de studenten geeft aan geïnteresseerd te zijn in honoursonderwijs, om de volgende redenen:

Wie is de HvA-student? (2007)

ASVA is al enkele decennia de belangenbehartiger van de studenten van de UvA. Nadat de UvA en de HvA fuseerden, groeide bij ASVA het idee om haar diensten ook te richten op HvA studenten.

Om de positie van ASVA op de HvA helder te krijgen, is onderzocht wie de HvA student is en op welke manier ASVA voor hem of haar nuttig kan zijn. Er is een schets gemaakt van woonsituatie, tijdsindeling en participatie in studentenverenigingen om zo een beeld te krijgen van de gemiddelde HvA-student. Daarna zijn enkele diensten van ASVA onder de loep genomen, en is bekeken in hoeverre hier behoefte aan is bij HvA-studenten door middel van een enquête.

De feiten:

Uiteraard is er geen rechtlijnig beeld te schetsen van een gemiddelde HvA-student. Uit de resultaten konden echter wel conclusies getrokken worden over het nut van enkele ASVA diensten voor HvA-studenten. Een ruime meerderheid van de HvA studenten geeft aan hulp te kunnen gebruiken in de zoektocht naar een huis. En kleiner deel van de studenten geeft aan ooit behoefte gehad te hebben aan rechtshulp. Studentenmedezeggenschap is grotendeels onbekend bij de studenten, en zij kunnen gebaat zijn bij een goede vertegenwoordiging. Kortom, ASVA kan een rol spelen in het aanbieden van verschillende diensten op de HvA.

Reflectie:

De afgelopen jaren heeft ASVA meer en meer oog voor de voorheen vergeten HvA-student. Zo bouwt het KersVers introductiefestival voor de HvA-student elk jaar weer een stukje uit, is er sinds 2010 ook een ASVA studentenbalie te vinden op de HvA, zet ASVA zich in voor een actief studentenleven op de HvA en wordt sinds 2010 ook op de HvA de Docent van het Jaar-prijs uitgereikt.

Nawoord

De bloemlezing van onderzoeken die in dit boekje zijn gepresenteerd, biedt een overzicht van wat het onderzoeksbureau gedaan heeft in de afgelopen jaren. Het is een kleurrijk palet geworden, dat de veelzijdigheid van de onderzoeksonderwerpen goed weergeeft. Door de reacties van de oudvoorzitters die in sommige hoofdstukken zijn opgenomen, is zichtbaar gemaakt wat de invloed van een onderzoek op dat moment was. Het onderzoeksbureau functioneert onafhankelijk van het bestuur en wordt op deze manier een soort toetssteen voor de belangen die ASVA behartigt. Wat zijn de belangen van de student? Zijn er belangen die ASVA niet behartigt maar wel zou moeten behartigen? Dit soort vragen kan het bestuur toetsen aan de onderzoeken die het onderzoeksbureau voortbrengt. Terugkijkend op ruim dertien jaar onderzoeksbureau, kan met tevredenheid gesteld worden dat ASVA er vaak voor kiest om optimaal gebruik te maken van de onderzoeksresultaten. Dit toont aan dat het onderzoeksbureau een relevante aanvulling is op ASVA.

Terugblikkend kunnen we constateren dat er twee typen onderzoeksonderwerpen te onderscheiden zijn. Enerzijds worden er onderwerpen onderzocht die inspelen op de actualiteiten. Het onderzoek over de invoering van het bachelor-mastersysteem is daar een voorbeeld van. Anderzijds zijn er onderwerpen die standaard onderdeel zijn van het studentenleven. Het onderzoek over extra-curriculaire activiteiten is hier een voorbeeld van. Wat het maken van deze publicatie het onderzoeksbureau leert, is dat het interessant kan zijn om een aantal jaar na een onderzoek een klein reflectieonderzoek te doen om te kijken wat er veranderd is. In de huidige werkwijze van het onderzoeksbureau is het proces van een onderzoek afgelopen na het presenteren van de resultaten en de aanbevelingen naar verschillende partijen om iets met die resultaten te doen. Met een klein reflectieonderzoek na een paar jaar zouden we kunnen kijken wat er daadwerkelijk met de onderzoeksresultaten is gedaan en of de situatie is verbeterd. Dit zou de onderzoeksresultaten nog meer waarde geven.

Terugkijkend op dertien jaar onderzoeksbureau kunnen we concluderen dat studenten over het algemeen niet ontevreden zijn en zelf zien waar hun kansen liggen. Bovendien waren entiteiten waar ASVA wat op aan te merken had vaak bereid om zichzelf te verbeteren. Het enige continue probleem voor de Amsterdamse student is het tekort aan studentenwoningen. Toch heeft de gemeente zich de afgelopen jaren welwillend getoond om dit tekort op te lossen. Een vooruitblik op de toekomst van de Amsterdamse student schetst een minder rooskleurig beeld. De huidige regering ziet de waarde van hoger onderwijs niet in en bezuinigt hier dan ook fors op. Welvaart heeft alles te maken met de opleidingsgraad van de bevolking. Investeren in studenten komt een land, zeker op lange termijn, ten goede. Wat ASVA hieraan kan bijdragen, is nog onduidelijk. Wel is zeker dat de belangen van de student de komende jaren extra goed beschermd moeten worden. Het onderzoeksbureau zal zijn uiterste best doen daar een belangrijke bijdrage aan te leveren.

Hade Dorst
(Hoofd ASVA-onderzoeksbureau 2011/2012)
Lonneke van der Holst
(Medewerker ASVA-onderzoeksbureau 2011/2012)

Lijst medewerkers ASVA-onderzoeksbureau 1998-2012

Anne Valkering
Coördinator 2004-2005/Medewerker 2003-2004

Anouk Zuurmond
Coördinator 2000-2001

Bastiaan van Zelst
Coördinator 2001-2002

Caroline Prick
Coördinator 2002-2003

Dessie Lividikou
Medewerker 2008-2009

Doede van der Hoeven
Coördinator 2001-2002

Floris Jan Donders
Medewerker 2008-2009

Gijs Schumacher
Coördinator 2008-2009/Medewerker 2005-2007

Hade Dorst
Coördinator 2011-heden/Medewerker 2010-2011

Iris Bonger
Medewerker 2009-2010

Jan de Laat
Coördinator 1998-2000

Johan Bokdam
Coördinator 1999-2000

Joyce Neys
Medewerker 2004-2005

Larisa Zindovic
Medewerker 2005-2008

Leanne Broekman
Coördinator 2009-2010

Lieke van Houtum
Medewerker 2005-2008

Lonneke van der Holst
Medewerker 2011-heden

Maartje Schrama
Medewerker 2004-2005

Marijn Faling
Coördinator 2010-2011/Medewerker 2008-2010

Marina Lacroix
Medewerker 2004-2005

Meie van Laar
Coördinator 2002-2003

Micha Lubbers
Medewerker 2008-2009

Myra van der Meulen
Medewerker 2008-2009

Niels Kooiman
Medewerker 2005-2007

ASVA studentenunie

De centrale belangenbehartiger van Amsterdamse studenten